

Nuuk, 30. oktober 2025

Til Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning

Att.: Rebekka Nygaard Bak

Høringssvar vedrørende forslag til Selvstyrets bekendtgørelse om fiskeriets bifangster

Sustainable Fisheries Greenland (SFG) har gennemgået det fremsendte forslag til "Selvstyrets bekendtgørelse om fiskeriets bifangster" og har følgende bemærkninger:

- SFG foreslår, at der under **§ 2** stk. 2 specifik tilføjes hajer til listen over de dyr og organismer, der defineres som bifangst. Således at ordlyden kommer til at være: Fangst af alle akvatiske dyr, så som fisk inkl. hajer, havpattedyr, søfugle osv.
- I forhold **§ 3**, der vedrører beregning af bifangst skal SFG gøre opmærksom på, at det når det gælder søfugle, havpattedyr og hajer ikke er hensigtsmæssigt at bruge vægt som indikator for denne bifangsts andel af den samlede fangst. Bifangsten af de nævnte arter kan kun angives i antal individer medmindre der anvendes en godkendt omregningsfaktor i forhold til hver enkelt art som standard. En sådan "standardvægt" er ikke hensigtsmæssig, når det eksempelvis gælder bifangst af grønlandshaj, hvor der kan være flere tons forskel fra individ til individ.
- Af **§ 5** fremgår det, at en kystnær fiskerilicens giver adgang til fiskeri efter alle de ukvoterede arter, der fremgår af bilag 2. Og at disse ikke anses for at være bifangst. Dette er et skifte i forhold til den tidligere forvaltningsstrategi. Størstedelen af arterne i bilag 2 fremgår ikke af bilag 4, der omhandler landingspligtige arter. Det vil sige, at fiskeren frit og uden specifik licens kan fiske så mange han vil, og selv vælge, om han bringer dem i land eller smider dem ud igen. I forhold til MSC er der en vis risiko, at der vil blive stillet spørgsmålstejn ved denne strategi. Der opstår blandt andet en risiko for, at fiskeren kun tager de arter med størst værdi med i land, og så smider resten ud. SFG anbefaler, at teksten i § 5 tilpasses så, det fremgår tydeligt, at denne fangst, som ikke er bifangst, og som er ukvoteret og uden specifik licenspligt nøje skal registreres og rapporteres, uanset om den smides ud eller bringes i land. Derudover anbefaler SFG,

at der fra GFJK indsættes ekstra kontrol med de kystnære fiskerier, således at det ift. MSC bliver lettere at godtgøre, at der ikke længere primært er tale om ”selv-rapportering” fra fiskerens side.

- I forhold til **§ 8** vil SFG gerne påpege, at det er særdeles positivt, at bifangst af hajer nu behandles konkret i forslaget til bekendtgørelsen. SFG ser gerne, at der tilføjes yderligere 2 passager eller stykker til § 8.
 - Et stk. 3, hvoraf det fremgår, at fiskeriet for så vidt muligt skal tilrettelægges, således, at bifangst af hajer minimeres mest muligt. Det vil sige, at aktørerne i størst muligt omfang skal undgå at fiske i områder og på tidspunkter, hvor man erfaringsmæssigt ved, at der er stor risiko for bifangst af hajer.
 - Et stk. 4, hvor der henvises til et nyt bilag, hvor det præciseres nærmere, hvordan bifangst af grønlandshajer skal registreres og rapporteres, men vigtigst af alt, instruktion om, hvordan hajen skal behandles ifm. genudsætning, så det er mest skånsomt for dyret, og chancen for overlevelse dermed øges mest muligt.
- I forhold til **§ 9** noterer SFG sig, at det overordnede eller generelle forbud mod udsmid/udkast foreslås ophævet til fordel for en lang liste med specifikke arter, der skal bringes i land. Dog med visse undtagelser som eksempelvis i rejefiskeriet, hvor trawlerne uden autorisation til produktion af fisk er undtaget for forbuddet mod udkast. Dette vil i MSC-sammenhæng blive tolket som en lempelse af regelværket.

Selv om listen med landingspligtige arter er lang, og omfatter de fleste ”almindelige” bifangster, vil der i MSC-sammenhæng blive spurgt ind eller fokuseret på de arter, der *ikke* optræder, på listen, men som ses som bifangst i eksempelvis det udenskærs fiskeri efter hellefisk eller stenbiderfiskeriet. Dette gælder f.eks. en række rokke-arter, lodde og polartorsk. Ligeledes nævnes ingen, hverken søfugle eller havpattedyr på listen i bilag 4. Det vil sige, at al bifangst af sæler og søfugle i modsætning til tidligere helt lovligt kan udkastes. I forhold til MSC-standardens kan dette tolkes derhen, at der ikke længere er et incitament for fiskeren til aktivt at reducere/minimere mængden af uønsket fangst, herunder de såkaldte out-of-scope og ETP-arter, der inkluderer netop søfugle og havpattedyr.

Det faktum, at der er meget sparsom inspektion eller observatørdækning til havs vil set i sammenhæng med ophævelsen af det generelle forbud mod udsmid gøre det vanskeligere at godtgøre over for et givent MSC assessment team, at der er styr på bifangsten. Dette vil specielt gælde for de kystnære fiskerier som f.eks. fiskeriet efter

stenbider. Men også det kystnære fiskeri efter hellefisk, hvis erhvervet på et tidspunkt ønskede netop dette fiskeri MSC-godkendt. I havgående fiskerier, hvor der trods alt er en vis grad af uafhængig observatørdækning, vil forslaget til den nye bekendtgørelse være knap så problematisk set ift. MSC-standarden.

Endelig bør det i forhold til bilag 4 og stenbiderfiskeriet præciseres, hvorvidt der menes, at selve kroppen, og ikke kun rognen, fra stenbiderhunnen nu skal bringes i land? Hvis det er tilfældet, at hele kroppen fra stenbiderhunnen skal bringes i land, vil dette være en voldsom ændring for aktørerne i stenbiderfiskeriet, og potentielt have stor negativ konsekvens.

- Afslutningsvis vil SFG gerne bifalde, at forslaget til den nye bekendtgørelse nu indbefatter specifikke afsnit vedrørende VME-indikatorarter og sårbare marine økosystemer. Og at grænseværdierne for flytning ved bifangst af søfjer, koraller mv. nu er baseret på NAFO's retningslinjer.

Ligesom det er et stort skridt i den rigtige retning ift. kravene i MSC-standard, at grønlandshajer nu er nævnt specifikt som en art, der skal genudsættes.

Mvh,

Sustainable Fisheries Greenland